

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ
Кафедра філософії та суспільно-політичних наук.

**ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО
КОНТРОЛЮ**

навчальної дисципліни
«ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
спеціальність	052 «Політологія»
назва освітньої програми	Політологія
статус	обов'язкова

Краматорськ
ДДМА 2019

Індивідуальні завдання поточного і підсумкового контролю з дисципліни «Загальна теорія політики» для підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, для спеціальності 052 «Політологія», освітня програма «Політологія».

Розробники:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент.

Розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільно-політичних наук, протокол № ____ від _____

В.о. завідувача кафедри:

_____ О. П. Кваша, канд. політ. наук, доцент.

Головною ціллю індивідуальних завдань є контроль самостійної роботи студентів. Цей контроль здійснюється завдяки написанню студентами доповідей, рефератів, презентацій тощо. Підготовка презентації – вид самостійної роботи, що виконується студентом поза аудиторними годинами. Студент вільно обирає тематику з числа тем, які пропонуються планами семінарських занять, або узгоджує з викладачем ініціативну тематику. Наступним кроком студент здійснює бібліографічний пошук, використовуючи бібліотечні фонди або Інтернет-ресурси. Також складає план презентації або ставить питання, на які треба отримати аргументовану відповідь. Опанувавши джерела за темою, студент розкриває зміст питань та представляє виконану роботу на семінарі. Обсяг презентації – 10-15 слайдів, текст доповіді – 4-5 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері. Основний зміст презентації доповідається у вільній формі на семінарському занятті, і студент отримує оцінку від викладача.

Головною метою індивідуальних завдань є самостійне опрацювання студентами додаткового матеріалу, формування власного світогляду щодо політичних процесів і явищ. Завдання студентам видаються упродовж усього триместру. Перелік додається.

Теми рефератів, презентацій.

1. Історія виникнення та розвитку політичної науки.
2. Зростання ролі та значення науки про політику для розбудови української державності.
3. Концепції політичної влади: історичний аспект.
4. Мораль і політична влада.
5. Криза влади і трансформація владних відносин.
6. В.Липинський про роль провідної верстви. «Національна аристократія».
7. Сутність «залізного закону олігархії» і специфіка його прояву в Україні.
8. Політичне лідерство в тоталітарних і демократичних державах.
9. Проблеми формування політичних лідерів в Україні.
10. Формування іміджу політичних лідерів і організацій.
11. Імідж політичного лідера і його складові.

12. Типи опозиції в Україні: консервативна, екстремістська, демократична.
13. Громадянська компетентність опозиції і влади.
14. Роль Конституції у визначенні політичної системи.
15. Місце громадської думки в політичній системі.
16. Конституція України про політичну систему.
17. Типологія політичних систем Г. Алмонда.
18. Чи можлива диктатура в сучасному світі ?
19. Теорії виникнення держави.
20. Місце людини в державі.
21. Система державної влади в Україні.
22. Етапи становлення та розвитку суспільно-політичних рухів.
23. Політичні партії і об'єднання в Україні: історія і сучасність.
24. Конституція України про свободу та умови об'єднання громадян у політичні партії.
25. Історія виникнення і розвиток суспільно-політичних рухів.
26. Альтернативні рухи в сучасному суспільному житті.
27. Історія утворення і становлення політичних партій.
28. Сучасні політичні партії і проблеми їх класифікації.
29. Утворення і становлення перших українських партій.
30. Національні партії в роки української революції 1917 – 1921 рр.
31. Західноукраїнські партії у 20–30-х роках ХХ століття.
32. Процес становлення багатопартійності в незалежній Україні.
33. Громадянське суспільство як ключове поняття посткомуністичної трансформації.
34. Громадянське суспільство як умова свободи й демократії.
35. Відновлення громадянського суспільства в Україні на рубежі 80-х – 90-х років.
36. Перші громадські (неформальні) організації в Україні.
37. Зародження і розвиток лібералізму в Україні.
38. Особливості виникнення і розвитку комуністичного руху в Україні.

- 39.Український націонал-комунізм.
- 40.Соціал-демократизм в теорії і практиці політичного життя українського суспільства.
- 41.Активізація клерикальної ідеології в Україні.
- 42.Від конфронтаційної моделі політичної культури до демократичної.
- 43.Тоталітарна та демократична політична свідомість.
- 44.Сучасна політика уряду України в галузі культури та культурного будівництва.
45. Основні теоретичні підходи до аналізу політичних процесів.
- 46.Процеси демократизації в незалежній Україні.
- 47.Європейський політичний процес і його специфіка.
- 48.Роль комунікації у політиці.
- 49.Засоби масової інформації і процеси демократизації суспільства.
- 50.Форми та методи впливу ЗМІ на політичні рішення.
- 51.Українське законодавство про засоби масової інформації.
- 52.Політичний вплив ЗМІ на громадську думку.
- 53.Вплив ЗМІ на інформаційний процес.
- 54.Плюралізм ЗМІ.
- 55.Контроль за ЗМІ.
- 56.Зв'язок ЗМІ з тіньовими й олігархічними структурами.
- 57.Сучасний міжнародний порядок.
- 58.Сутність «нового політичного мислення» у міжнародних відносинах.
- 59.Роль ООН у сучасних міжнародних відносинах.
- 60.Центри сили і політико-правовий режим міжнародних відносин.
- 61.Глобалісти проти антиглобалістів.
- 62.Глобалізація та інтеграції: точки дотику та взаємодії.
- 63.Інформаційне суспільство й глобалізація.

Питання до модульної контрольної роботи № 1.

1. Політичне і політика, різноманітність визначень політики.
2. Суб'єкти та об'єкти політики, її функції.
3. Методи дослідження політології, її завдання та функції.
4. Поняття політичної влади, її сутність та функції
5. Основні концепції політичної влади. Структура влади.
6. Суб'єкти влади як носії влади. Ресурси влади.
7. Поняття легітимності та принцип поділу влади.
8. Сутність політичного елітизму та генеза цього поняття.
9. Класичні теорії еліт (В.Парето, Г.Моска, Р.Міхельс, В.Липинський, Д.Донцов).
- 10.Сучасні концепції еліт: макіавеллістська школа, ціннісні теорії, функціональні теорії еліт, ліволіберальні концепції еліт
- 11.Політична еліта в структурах влади. Еліта в демократичному суспільстві.
- 12.Лідерство як соціальний феномен. Типи політичного лідера.
- 13.Основні концепції політичного лідерства (теорія рис, ситуаційна теорія конститuentів, психологічна концепція, інтерактивний аналіз).
14. Типи, форми і функції політичної опозиції. Принципи формування та діяльності опозиції.
- 15.Сутність та основні компоненти політичної системи. Функції політичної системи.
- 16.Моделі політичної системи Д.Істона і Г.Алмонда.
- 17.Функції політичної системи.
- 18.Загальні підходи та характеристики типологій політичних систем.
- 19.Основні типи політичних режимів: тоталітарні, авторитарні, демократичні.
- 20.Критерії виокремлення основних типів політичних систем. Особливості формування політичної системи в Україні.

Питання до модульної контрольної роботи № 2.

1. Теорії виникнення держави.
2. Система державної влади в Україні.
3. Групи інтересів: поняття, типи, функції.
4. Історичні форми партій.
5. Політична партія: поняття, типи, функції.
6. Партійна система: поняття, типи, функції.
7. Партії і партійна система у сучасній Україні.
8. Історична еволюція громадянського суспільства та уявлень про нього.
9. Ознаки, функції та атрибути громадянського суспільства.
10. Сутність, структура та функції політичної ідеології.
11. Ідеологічні течії у сучасному світі: загальна характеристика й основні риси
12. Політична культура: сутність, структура, функції.
13. Типи політичних культур.
14. Політична соціалізація: типи, етапи, функції.
15. Сутність, структура та основні стадії політичного процесу.
16. Політична модернізація.
17. Поняття та функції політичних комунікацій. ЗМІ як один з найважливіших інститутів суспільства.
18. Міжнародний політичний процес: поняття, суб'єкти, основні тенденції та форми розвитку сучасного світового політичного процесу.
19. Зміст процесу глобалізації. Основні теоретичні підходи до процесу глобалізації
20. Вплив глобалізації на сучасну міжнародну систему. Перспективи розвитку глобальної системи міжнародних відносин.

Питання до іспиту.

1. Політичне і політика, різноманітність визначень політики.
2. Суб'єкти та об'єкти політики, її функції.
3. Методи дослідження політології, її завдання та функції.
4. Поняття політичної влади, її сутність та функції
5. Основні концепції політичної влади. Структура влади.
6. Суб'єкти влади як носії влади. Ресурси влади.
7. Поняття легітимності та принцип поділу влади.
8. Сутність політичного елітизму та генеза цього поняття.
9. Класичні теорії еліт (В.Парето, Г.Моска, Р.Міхельс, В.Липинський, Д.Донцов).
- 10.Сучасні концепції еліт: макіавеллістська школа, ціннісні теорії, функціональні теорії еліт, ліволіберальні концепції еліт
- 11.Політична еліта в структурах влади. Еліта в демократичному суспільстві.
- 12.Лідерство як соціальний феномен. Типи політичного лідера.
- 13.Основні концепції політичного лідерства (теорія рис, ситуаційна теорія конститuentів, психологічна концепція, інтерактивний аналіз).
- 14.Типи, форми і функції політичної опозиції. Принципи формування та діяльності опозиції.
- 15.Сутність та основні компоненти політичної системи. Функції політичної системи.
- 16.Моделі політичної системи Д.Істона і Г.Алмонда.
- 17.Функції політичної системи.
- 18.Загальні підходи та характеристики типологій політичних систем.
- 19.Основні типи політичних режимів: тоталітарні, авторитарні, демократичні.
- 20.Критерії виокремлення основних типів політичних систем. Особливості формування політичної системи в Україні.
- 21.Теорії виникнення держави.
- 22.Система державної влади в Україні.
- 23.Групи інтересів: поняття, типи, функції.

- 24.Історичні форми партій.
- 25.Політична партія: поняття, типи, функції.
- 26.Партійна система: поняття, типи, функції.
- 27.Партії і партійна система у сучасній Україні.
- 28.Історична еволюція громадянського суспільства та уявлень про нього.
- 29.Ознаки, функції та атрибути громадянського суспільства.
- 30.Сутність, структура та функції політичної ідеології.
- 31.Ідеологічні течії у сучасному світі: загальна характеристика й основні риси
- 32.Політична культура: сутність, структура, функції.
- 33.Типи політичних культур.
- 34.Політична соціалізація: типи, етапи, функції.
- 35.Сутність, структура та основні стадії політичного процесу.
- 36.Політична модернізація.
- 37.Поняття та функції політичних комунікацій. ЗМІ як один з найважливіших інститутів суспільства.
- 38.Міжнародний політичний процес: поняття, суб'єкти, основні тенденції та форми розвитку сучасного світового політичного процесу.
- 39.Зміст процесу глобалізації. Основні теоретичні підходи до процесу глобалізації
- 40.Вплив глобалізації на сучасну міжнародну систему. Перспективи розвитку глобальної системи міжнародних відносин.

Тестові завдання до першого модуля.

1. Політологія як самостійна навчальна дисципліна почала формуватися:

1. в першій половині XVIII ст.;
2. на початку XIX ст.;
3. в другій половині XIX ст.;

2. У якій країні була створена перша школа політичної науки:

1. США;
2. Німеччина;
3. Франція;

3. Як співвідносяться легітимність і ефективність влади?

1. це різні поняття і вони ніяк не пов'язані;
2. ефективність політичної влади залежить від легітимності;
3. легітимність влади залежить від ефективності.

4. До загальнотеоретичних методів теорії політики належать:

1. експеримент;
2. метод вибіркового дослідження;
3. структурно-функціональний аналіз;

5. Політика означає:

1. прийняття державних рішень;
2. вираз інтересів соціальних груп;
3. прийняття законів.

6. Для чого потрібна політологія?

1. для навчання політичної еліти;
2. для навчання всіх громадян;
3. для вироблення державних рішень.

7. Як співвідноситься політична і державна влада?

1. політична і державна влада тотожні;
2. політична і державна влада збігаються в основному;
3. політична і державна влада не мають нічого спільного.

8. Що таке легітимність політичної влади?

1. підтримка виборцями;
2. підтримка елітою;
3. ваша думка.

9. Політична влада - це:

1. можливість впливати;
2. можливість застосовувати насильство;
3. можливість стягувати податки.

10. Політика як соціальне явище і наукове поняття *виникло*:

1. в античні часи;
2. в середні віки;
3. в період становлення капіталізму;

11. Метою політики є:

1. забезпечення панування одних суспільних груп над іншими;
2. узгодження соціальних інтересів;
3. діяльність груп, партій, держави, пов'язана з реалізацією загальнозначущих інтересів за допомогою політичної влади;

12. Поняття «політика» в науковий обіг вперше ввів:

1. Платон;
2. Арістотель;
3. Гегель;

13. Хто в політиці грає головну роль?

- 1 еліта;
- 2 народ;
- 3 клас.

14 Батьком теорії «круговороту еліт» є:

- 1 Г. Моска;
- 2 В. Парето;
- 3 Р. Міхельс.

15. Типологію політичних лідерів створив:

- 1 Платон;
- 2 К. Маркс;
- 3 М. Вебер.

16. Хто вперше в політичній діяльності сформулював поняття політична опозиція:

1. М. Вебер;
2. Т. Гобс;
3. лорд Болінгбрук

17. Політична система суспільства - це:

- 1 система, яка виробляє рішення;
- 2 система, що здійснює владу в суспільстві;
- 3 система, яка проводить в життя рішення.

18. Виходячи з політичного режиму, політичні системи за типом бувають:

- 1 демократична, авторитарна, тоталітарна;
- 2 відкрита і закрита;
- 3 класова і загальнонародна.

19. Політична система включає в себе:

- 1 політичні інститути;
- 2 політичну культуру і нормативну підсистему;
- 3 всі три компоненти.

20. Хто є батьком вчення про класову природу держави?

- 1 Арістотель;
- 2 Т. Гоббс;
- і. К. Маркс.

21. Політику як боротьбу за владу розглядає:

1. дерективний підхід;
2. консенсусний підхід;
3. конфліктний підхід.

22. Поділ політики на внутрішню та зовнішню здійснено за критерієм:

1. терміну дії;
2. орієнтації;
3. масштабу.

23. Об'єктом дослідження політології є:

1. політичні відносини;
2. політичне життя особи і суспільства;
3. політичне лідерство.

24. Прикладна політологія досліджує:

1. історію політичних вчень;
2. концепції політичної системи;
- і. проведення виборчих кампаній.

25. До форми політичної участі належить:

1. керівництво політичною партією;
2. референдум;
3. абсентеїзм.

26. До політичної еліти зараховують:

1. видатних діячів культури, науки, представників мас-медіа, що формують ідеологію суспільства та його свідомість;
2. керівників держави, членів уряду, депутатів законодавчого органу;
3. чиновників державного апарату, що приймають участь у процесі підготовки та реалізації важливих політичних рішень.

27. Теорію лідера-надлюдину розвинув:

1. К. Маркс;
2. Ф. Ніцше;
3. М. Вебер.

28. М. Вебер створив свою типологію політичних систем за критерієм:

1. легітимності панування;
2. суспільно-економічної формації;
3. політичної культури.

29. Форма правління представлена:

1. унітарною державою;
2. конституційною монархією;
3. федерацією;

30. Як один з важливих атрибутів держави розуміють:

1. представлення інтересів певного соціального класу;
2. відображення рівня розвитку політичної свідомості соціальних суб'єктів;
3. всезагальність впливу;

Тестові завдання до другого модуля.

1. Яка з причин призводить до виникнення політичних партій?

1. необхідність виражати інтереси соціальних груп;
2. щоб забезпечити обрання кандидата в депутати;
3. щоб консолідувати виборців.

2. Що визначає тип партійної системи?

1. кількість партій;
2. скільки партій формують виконавчу владу;
3. кількість партій в парламенті.

4. Головна мета діяльності політичної партії визначається:

1. тиском на органи державної влади з метою досягнення певних потреб та інтересів;
2. ініціюванням соціальних змін;
3. боротьбою за політичну владу.

5. В країнах соціалістичного табору домінував тип партійної системи:

1. поміркованого плюралізму;
2. з партією - гегемоном;
3. атомізований.

6. В Україні за законом створення та діяльність структурних осередків політичних партій не допускається в:

1. в навчальних закладах та інших державних установах і організаціях;
2. в приватних підприємствах;
3. громадських об'єднаннях.

7. Сутність громадянського суспільства відображає принцип:

1. жорсткого контролю держави за суспільством;
2. монополії держави чи певної політичної сили на ідеологію;
3. права громадян ставляться за найбільшу цінність.

8. Правову державу характеризують:

1. надання виборчого права тільки окремим групам населення;
2. верховенство закону та його панування в суспільстві;
3. невиразний характер системи взаємостимування і взаємопротидія гілок державної влади.

9. Основною рисою громадянського суспільства вважається:

1. пріоритет держави над громадянином;
2. самоврядування індивідів, добровільних організацій та асоціацій громадян;
3. контроль держави за діяльністю суспільства.

10. В якості інституту громадянського суспільства виступає:

1. уряд;
2. політичні партії;
3. парламент.

11. Головна заслуга у розробці концепції громадянського суспільства належить:

1. А. Сен-Сімону;
2. Л. Фейєрбаху;
3. Г. Гегелю;

12. Політична ідеологія становить:

1. сукупність особливостей політичної культури певної соціальної групи;
2. систематизовану сукупність ідейних поглядів певної суспільної групи;
3. систему поглядів, спрямованих на пошук істини.

13. Здатність ідеології виступати безпосереднім мотивом політичної діяльності репрезентує її функцію:

1. інтеграційну;
2. комунікативну;
3. орієнтаційну.

14. Теоретико-концептуальний рівень політичної ідеології реалізується:

1. розробкою політичних програм, що складають ідейно-політичну основу для прийняття політичних рішень;
2. формулюванням основних положень, які розкривають інтереси й ідеали класу, соціальної групи, нації, держави;
3. визначенням ступеня засвоєння громадянами цілей та принципів ідеології.

15. Політична ідеологія виявляється у відповідних формах:

1. відстоювання інтересів певних соціальних груп;
2. розробки політичних теорій, концепцій і гасел;
3. реалізації політичних цілей, мети і прагнень.

16. Освітньо-виховна функція політичної ідеології реалізується в:

1. згуртуванні суспільства на ґрунті свідомо сформульованих цілей;
2. створенні позитивного іміджу політичної лінії, що проводиться партією у відповідності інтересам того чи іншого класу, нації, держави;
3. оволодінні масовою політичною свідомістю, впровадженні в неї заданих критеріїв оцінки розвитку суспільства.

17 Хто є носієм політичної культури?

1. політична еліта;
2. політичні інститути;
3. електорат.

18 Хто створив типологію політичних культур?

1. Гоббс і Локк;
2. Маркс і Енгельс;
3. Алмонд і Верба.

19 До наукового обігу термін «політична культура» запровадив:

1. І. Гердер;
2. Г. Алмонд;
3. К. Поппер;

20 Для англо-американської політичної культури властиві ознаки:

1. інтеграція на основі єдиної загальнообов'язкової ідеології;
2. традиційність та диференціація;
3. гомогенність та наявність єдиної системи політичних цінностей

21 В сучасній політичній культурі України переважає такий тип культури:

1. підданська;
2. патріархальна;
3. громадянська;

22 Політичний процес характеризує:

1. спосіб політичного життя;
2. стан свідомості учасників політичних дій;
3. участь широких мас у політиці.

23 ЗМІ називають сьогодні четвертою владою тому, що вони:

1. беруть участь у виборчій компанії;
2. формують політичну культуру електорату;
3. беруть участь в обговоренні політичних рішень.

24 Поділ політичних процесів на внутрішньополітичні та зовнішньополітичні здійснене за критерієм:

1. природи політичного процесу;
2. рівнем поширення;
3. середовищем перебігу.

25. Знаком спрямованості політичного процесу виступає:

1. суперечність всередині політичної системи;
2. інтеграція;
3. занепад.

26 Хто є учасником світового політичного процесу?

1. держава та її органи;
2. весь електорат;
3. політична еліта.

27 Глобалізація означає:

1. встановлення єдиних принципів економічного життя;
2. встановлення єдиного способу життя;
3. встановлення спільності свідомості.

28. Для сучасних міжнародних відносин властивий *стрижневий елемент*:

1. економічні відносини;
2. військове співробітництво;
3. політичні відносини.

29. Під міжнародними відносинами у політичній науці розуміють:

1. практичне втілення державою основних принципів міжнародної політики з метою реалізації національних інтересів;
2. систему зв'язків між державами та іншими суб'єктами, що діють на світовій арені;
3. політичну діяльність суб'єктів міжнародного права.

30. Сучасна міжнародна політика ґрунтується на *принципі*:

1. врегулювання суперечок внаслідок застосування військової сили;
2. невтручання у внутрішні справи держав;
3. забезпечення гегемонії великих держав.